

תולדות המחבר

הגאון הגדול רבי אברהם תאומים זצ"ל נולד בשנת תקע"ד לאביו הגאון ר' צבי הירש אב"ד קאליש בן הרה"ג ר' יוסף אב"ד בורשטין, ולמעלה בקודש מגזע היחוס המפורסם של משפחת "תאומים", ביניהם נמנו גדולי עולם כדוגמת בעל ה"כתנות אור" ובעל ה"קיקיון דיונה". אמו היתה הרבנית מרת חיה ע"ה בת הגאון האמיתי רבי יעקב לורברבוים אב"ד ליסא בעל "החוות דעת" ו"נתיבות המשפט" ושאר חיבוריו הנודעים בכל קצוי ארץ, בן הרה"ג ר' יעקב משה אב"ד זבורוב בן הגאון החסיד רבי נתן מבראד, בן הגאון העצום בעל ה"חכם צבי", צאצא לדורי דורות רבנים מופלגי שם בעולם. לימודו בנעוריו, עד י"ג שנה קיבל תורה מפי אביו הגדול, ומאז למד מפי זקינו בעל החו"ד ג' שנים, בתק"ף בן ט"ז שנה בלבד, כבר נתקבל כאב"ד זבורוב, וסבו החו"ד בא עמו להכתרתו. נשא בת ת"ח נגיד ויחסן ר' ליפא יאהר מבראד, אשתו נפטרה ג' שנים אחר נישואיהם ולא הניחה בנים, אח"כ נשא את מרת פרומא ע"ה בת הגאון רבי צבי רפפורט אב"ד דובנא בן הג"ר נפתלי הירץ מלבוב, ולמעלה בקודש מגזע מיוחסי הכהונה. כל ימיו עסק בתורה ועבודה, והיה מכובד על הכל, החזיק בממונו בתי חסד שבעירו, ולא נהנה מכספי ציבור, לפי שאשתו הרבנית היתה מוכשרת ועסקה בניירות ערך, שעיי"ז ניהלה ביתה בהרחבה, ולא סעד מעולם ללא עני בשולחנו. בצעירותו כשכיהן כאב"ד זבורוב רעשה כל המדינה על שו"ב מבארדיטשוב שהיו ידיו מרתות, כשהראוהו לגאון רבי שלמה קלוגר מבראד אסרו, וכשהביאוהו לפני חכמי גליציה בדקוהו ומצאוהו הגון, וכן רבינו התירו. כשמוע המהרש"ק זאת, כעס עליו וקרא עליו הכינוי "השובב מזבורוב", קם רבינו ונסע לבראד בלבוש סוחר, ופלפל עמו כמה שעות, והרש"ק כתב לו סמיכה נלהבת על השם "אברם צווילינג" כשמו, לפני צאתו א"ל אני השובב מזבורוב, חייך ואמר: אכן שובב אתה בעשותך כן. בשנת תרי"ג הוזמן לעיר ואם בישראל "בוטשאטש", בה כיהנו גדולי עולם ובתקופה ההיא כיהנו הגאון ר' צבי זצ"ל בעל "נטע שעשועים", ואחריו חתנו הגאון הקדוש רבי אברהם דוד זצ"ל בעל "דעת קדושים" של שו"ע, וכעבור י"ג שנה ללא רב, הכתירו את רבינו וכל תושבי העיר אף הדיינים החריפים והמבוגרים ממנו הרכינו ראשם לפניו, אחר שנשא ב' דרשות בבתי הכנסת שבעיר, הוסכם מיד על מסירת כתב - הרבנות בידו חתום ע"י כל גדולי העיר. דרכו בקודש היתה לסיים פעמיים בשנה כל הש"ס וארבעה חלקי שו"ע, בנוסף לשיעור עיון בפלפול כהדרת סבו החו"ד, כל מנהגיו היו עפ"י האריז"ל, השכים לתיקון חצות ועסק בקבלה ואח"כ בשו"ע, ואחר תפילת שחרית היו לו שיעורים בגמרא, ועסק בענייני הציבור פסק דיני תורות והשיב לשואליו הרבים בהלכה. יש לציין

תולדות המחבר

שתשובותיו מופיעות בהמון מספרי השו"ת של דורו, ומקצוי תבל פנו אליו לשמוע דבר ד' זו הלכה, ושלא לחינם כינוהו בניו בדבריהם ובשער ספרו בתואר "רבן של ישראל", כי היה אחד המשיבים הגדולים בדור. אף גדולי דורו שבתקופתו הוקירוהו מאד, וכגון החתם סופר זי"ע בתשובותיו מכנהו "הרב המאור הגדול בנן של קדושים" למרות גילו הצעיר בהיותו אברך בן כ"ד שנה, והמהר"ץ חיות רושם אליו "ידידי הרב הה"ג החר"ף ובקי המפורסם כש"ת". עם פריצת השריפה הענקית בבוטשאטש נטרד רבינו מלימודו ועקר דירתו לקמניץ - פודולסק, סמוך לחג הסוכות תרכ"ו, כאשר נקרא לכהן שם ברבנות. אך המקום לא מצא חן בעיניו עקב גזירת השלטון שלא לעשות סוכות מחשש דליקות ושריפות, וכן משום שהמון העם הפצירו בו לקבל "קויטלעך" ובקשות שונות כדרך האדמו"רים, וכעבור זמן קצר חזר לבוטשאטש, לא בתור רב, כי אם כא' הבעה"ב שבעיר ושילם מיסי קהילה וכדומה כאחד האדם, ונהג כבוד גדול ברבי יעקב סגן הכהן שנתקבל זמנית כמו"ץ בעיר. עד אחרית ימיו התגורר בבוטשאטש, ונסתלק בכ"ו שבט תרכ"ח בן נ"ד שנה בלבד, ומנוחת כבודו בעיר בוטשאטש. מחידושי תורתו הודפס שו"ת "חסד לאברהם" על ד' חלקי שו"ע, אמנם ספריו אלו אינם אלא כטיפה מן הים, כי רוב חידושיו בהלכה ובאגדה ובביאורי התורה נאבדו, והרבה מהם עלו באש בשריפת בוטשאטש, ומהמעט שנשאר מדפיסים אנו בזה במהדורא נאה ומפוארת חידושיו על הרמב"ם הלכות קרבן פסח. כאן המקום לציין כי עד לפני זמן לא מרובה הי' ספרו של רבינו מאוד נפוץ בכלל ישראל ולא ירד משולחנן של מאן מלכי רבנן, אלא הרי ידוע דהכל תלוי במזל ואפילו ספר תורה שבהיכל וזה כבר זמן מרובה שאזל הספר מן השוק, כך שנחסר לאחרונה מבין הלומדים. ובס"ד ת"ל זכינו עכשיו להוציא חלק קטן מחיבוריו, ובס"ד בל"נ עוד חזון למועד נדפיס עוד שאר חיבוריו.